

Kampania

BAŁTYK JEST W POLSCE

Plan dla Bałtyku

PLAN DLA BAŁTYKU

Dokument przygotowany przez Partnerstwo dla Bałtyku
w ramach projektu „Bałtyk jest w Polsce” w 2007r.

Stowarzyszenie Ekologiczne „Eko-Unia

WROCŁAW 2007

sfinansowano ze środków UE z budżetu Programu Środki Przejściowe 2004

DIAGNOZA ZDOLNOŚCI DO ZRÓWNOWŻONEGO ROZWOJU BAŁTYKU

Uwarunkowania ekologiczne.

Bałtyk jest wyjątkowym morzem w skali świata, jednym z najmłodszych mórz na Ziemi. Obecnie wykształcony ekosystem ma zaledwie 3000 lat. Bałtyk jest morzem płytkim. Ma stosunkowo niewielką objętość. Woda w Bałtyku jest przeciętnie 3 razy słodsza niż w oceanach, gdyż bardzo duże są tu dopływy wód ze słodkich rzek. Stosunkowo małe jest tu zróżnicowanie gatunkowe. W Bałtyku żyje kilka gatunków specyficznych, nie posiadających swoich dublerów w innych ekosystemach. Odświeżające dopływy słonych wód z oceanu są dosyć rzadkie. Dostają się do Bałtyku poprzez Cieśniny Duńskie. Morze podlega słabemu oddziaływaniu słońca. W ciągu roku wiele jest w tym rejonie krótkich dni, długie są okresy zachmurzeń. Okresowo morze pokryte jest lodem. Wszystkie te czynniki mają wpływ na podwyższoną podatność Bałtyku na zmiany w ekosystemie.

Do niewątpliwych walorów naszego morza należy olbrzymie zróżnicowanie krajobrazowe brzegów. W Polsce mamy wyjątkowe, szerokie i długie, piaszczyste plaże. Stosunkowo dobrze zachowane są nad Bałtykiem ekosystemy przybrzeżne na wydmach i plażach. Wyjątkowy jest smak tutejszych ryb dwuśrodowiskowych, mogących żyć w rzekach i w morzu.

Zagrożenia :

Niszczenie i fragmentacja siedlisk. Człowiek coraz gwałtowniej wkracza na dzikie, nadmorskie obszary. Infrastruktura turystyczna dynamicznie rozwija się na całym wybrzeżu. Na wydmach lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie budowane są obiekty hotelowe. Dla potrzeb turystyki wykorzystuje się również dzikie siedliska, takie np., jak trzcinowiska w rejonie Zatoki Puckiej. Betonowe lub kamienne obiekty chroniące brzeg przed falami niszczą środowisko piaszczystego wybrzeża. Powoduje to trwałe zniszczenie dotychczasowych siedlisk, zmianę warunków przyrodniczych i dewastację krajobrazu. Półwysep Hel jest przykładem nadmiernego

zagęszczenia obiektów turystycznych. Znajdują się tam sztucznie utworzone nad brzegiem morza miejsca dla tysięcy przyczep campingowych.

Nadmierne wykorzystanie zasobów.

Z Bałtyku wylawia się nadmierne ilości ryb. Szczególnie zagrożony jest gatunek dorsza. Na to niepokojące zjawisko ma wpływ kilka czynników. Jednym z nich jest poziom zasolenia Bałtyku związany z rzadkimi wlewami wód z Morza Północnego.

Coraz doskonalsze są metody połowów.

Coraz łatwiej jest wyszukiwać i wylawiać ławice ryb.

Rybacy pływają na większych kutrach wyposażonych w elektroniczne urządzenia i łączność satelitarną. Panuje między nimi konkurencja i powszechna jest pogoń za dochodami. Poza tym nie ma w Polsce dostatecznej kontroli nad ilością wyławianych ryb. Trudno jest oszacować rzeczywistą wielkość połowów z Bałtyku. Naukowcy i politycy z różnych krajów nadbałtyckich są jednak zgodni, że populacja dorsza jest zagrożona. Konieczne jest podejmowanie dalszych działań zmierzających do ograniczenia

dotychczasowej skali połowów z Bałtyku. Pojawia się również konieczność ochrony najrzadszych gatunków, które są na granicy wymarcia. Należy do nich morświn - jedyny gatunek bałtyckiego delfina.

Eutrofizacja.

Na terenach zlewni Bałtyku mieszka 80 mln ludzi. Z całego tego obszaru spływają zanieczyszczenia. Skutkiem jest eutrofizacja morskich wód. Następuje przyrost masy glonów. Nadmiernie rozmnażają się niepożądane gatunki, np. sinice. Giną glony pożyteczne, ważne dla rozrodu ryb, np. morskoczyn. Wzrasta ilość i masa mniej wrażliwych na zanieczyszczenia gatunków ryb. Równowaga ekosystemu jest trwale zakłócona.

Zaśmiecenie, inwazja obcych gatunków.

Bałtyk i jego wybrzeże są coraz bardziej zaśmiecone. W ciągu ostatnich 20 lat nastąpiło wielokrotne zwiększenie ilości opakowań plastikowych, które porzucane są w morzu lub na wybrzeżu. Dodatkowo śmieci wyrzucane niefrasobliwie przez ludzi do rzek spływają z ich wodami do morza. Coraz częściej

w sieciach rybaków obok ryb wylądowane są worki, butelki i torby plastikowe. Obowiązek sprzątania plaż przejęły gminy. Na razie jednak nie widać znacznego zmniejszenia ilości odpadów. Brakuje też sprawnego systemu ich segregacji i zagospodarowania.

W Bałtyku pojawiają się obce dla tego morza gatunki. Jedne zostały celowo sprowadzone, inne mogły przywędrować przypadkowo wraz ze statkami lub kutrami płynącymi z innych mórz. Niektóre z nich rozmnażają się tak dynamicznie, że przekształcają

ekosystem Bałtyku. Przykładem może być *babka bycza* – ryba pochodząca z Morza Kaspijskiego, wypierająca rodzime gatunki.

HARMONIA PRZESTRZENNA

Gospodarka przestrzenna w całym kraju pozostawia wiele do życzenia. Stanowczo za mało jest kompleksowych planów zagospodarowanie przestrzennego gmin, a na wybrzeżu - planów zintegrowanego zarządzania strefą przybrzeżną. Planowaniem przestrzennym nie jest objęty obszar samego morza. Tworzenie planu często zaczyna się dopiero z chwilą pojawienia się inwestora i dotyczy tylko obszaru związanego z inwestycją. Dominują cele i priorytety inwestorów w wybranych przez nich miejscach.

Brak docelowej, długofalowej wizji przestrzennej gmin powoduje, że wciąż jesteśmy zaskakiwani inwestycjami w miejscach, które winny utrzymywać inne funkcje. Dotyczy to także wybrzeża Morza Bałtyckiego. Obserwujemy presję na gminy nadmorskie w kierunku rozwijania budownictwa

weekendowego oraz zbliżania się bądź wchodzenia w pas wydm.

W kołobrzeskim uzdrowisku za chwilę zabraknie terenów zielonych, które zabudowane zostaną wysokimi galeriowcami z mieszkaniami na sprzedaż.

Do tego wszystkiego dochodzi słabość służb pilnujących estetyki przestrzeni miejskiej i wiejskiej. Nie mamy kompetentnych architektów krajobrazu i przestrzeni zurbanizowanej. Dopuszcza się do chaotycznej zabudowy, bardzo często w złym guście. Powstają budy, budki i obiekty służące reklamie - najczęściej o bardzo słabych walorach estetycznych. Budyńki bywają nadmiernie zróżnicowane, gdyż inwestor stara się za wszelką cenę odróżnić od innych. Rzadko już dziś można zobaczyć fragmenty zharmonizowanego krajobrazu przyrodniczo - kulturowego nad polskim Bałtykiem.

UWARUNKOWANIA EKONOMICZNE.

Rybołówstwo, spadek połowów, wzrost przetwórstwa.

Na skutek ograniczeń wynikających ze Wspólnej Polityki Rybackiej w ostatnich latach obserwuje się spadek połowów ryb. Ponad połowę przestarzałych, polskich kutrów poddano złomowaniu w zamian za rekompensaty. W związku z tym część rybaków odeszła z zawodu. Rosnące ograniczenia połowów dorsza i innych ryb spowodowały przestawianie się polskich rybaków na gatunki nie objęte ochroną, takie jak stornia. Spadek połowów krajowych jest rekompensowany z nawiązką wzrostem importu ryb. Jednocześnie mocno rozwija się branża przetwórstwa ryb. W Polsce rośnie spożycie ryb. Kondycję rybołówstwa bałtyckiego może podnieść reklama i promocja poławianych tu ryb.

Konsument nie poszukuje i nie otrzymuje informacji, gdzie złowiono ryby, które są mu oferowane. Najczęściej nie wie, czy są to ryby z Bałtyku, czy z Morza Północnego lub Atlantyku, czy też z Chin lub Wietnamu.

Turystyka plażowa- wciąż tylko przez 2 miesiące lata.

Turystyka jest jedną z najważniejszych dziedzin gospodarki nadmorskiej i źródłem dochodów mieszkającej tu ludności. Branża ta ma ciągle duży potencjał wzrostu. Bałtyk odkrywają turyści zagraniczni. W Polsce turystyka jest nadmiernie nastawiona na miesiące letnie. W związku z tym istnieje możliwość rozwoju ofert turystycznych w innych miesiącach.

Branża turystyczna może być największym sojusznikiem czystego i zrównoważonego rozwoju obszarów nadbałtyckich. Należy tylko zadbać o nie przekraczanie norm z zakresu ochrony środowiska. Tereny nadmorskie są szczególnie zagrożone najazdem nadmiernej ilości turystów. Długofalowe skutki zatłoczenia miejscowości nadbałtyckich mogą uderzyć w podstawy turystyki opierającej się na zadowoleniu klientów. Już teraz wielu polskich turystów wybiera mniej zatłoczone miejsca na

wybrzeżach Europy Południowej lub Afryki. Pojawiają się jednak nad Bałtykiem nowi turyści, także w innych niż letnie miesiącach roku. Są to m.in. kuracjusze, wędkarze morscy, uczniowie przyjeżdżający na zielone i błękitne szkoły.

Nieruchomości

Po wejściu do Unii Europejskiej bardzo ożywił się w Polsce rynek nieruchomości. Ich ceny znacząco poszły w górę. Dotyczy to także miejscowości nadmorskich. Zasada zrównoważonego rozwoju - czyli zachowania harmonii celów gospodarczych, ekologicznych i społecznych może być pomocna przy podejmowaniu optymalnych decyzji z zakresu handlu nieruchomościami.

Porty, stocznie.

Kondycja ekonomiczna polskich portów podlega wahaniom. Przykładowo, w ubiegłym roku nastąpił spadek przeładunków rudy żelaza i węgla. Wydaje się jednak, że najbliższe lata pod względem ekonomicznym będą korzystne dla portów. Obecnie planuje się sporo nowych inwestycji z zakresu

infrastruktury portowej na polskim wybrzeżu. Powstaną tu min. liczne przystanie jachtowe, gazoport w Świnoujściu i nowe terminale w Gdańsku i w Szczecinie.

Przewidywany też jest rozwój funkcjonujących obiektów. Polskie porty kontenerowe należą do najszybciej rozwijających się na Bałtyku. Liczba przeładowanych w Polsce kontenerów wzrosła w ubiegłym roku o 15 proc. Analitycy oczekują, że tego rodzaju przeładunki w polskich portach wzrosną w najbliższych dziesięciu latach blisko 2,5-krotnie. W latach 2004 - 2008 wszystkie inwestycje w tym zakresie pochłoną ok. pół miliarda złotych. Sytuacja stoczni jest zróżnicowana. Określa ją głównie kondycja ekonomiczna, zaufanie banków, zaawansowanie restrukturyzacji i prywatyzacji. Stocznie uczestniczą w trudnych negocjacjach dotyczących zmniejszania zdolności wytwórczych zgodnie z zaleceniami Komisji Europejskiej. Prywatyzacja polskich stoczni może pociągnąć za sobą likwidację 80 tys. miejsc pracy.

UWARUNKOWANIA SPOŁECZNE.

Odchodzenie od zawodów tradycyjnych.

Zmiany w rybołówstwie, wahania i ograniczenia przewozów portowych, prywatyzacja stoczni powodują, że znikają na wybrzeżu tradycyjne miejsca pracy. W ich miejsce pojawiają się nowe w rozwijających się branżach, takich jak usługi, przetwórstwo rybne, budownictwo, turystyka. Śledzenie tych trendów może pomagać w podejmowaniu właściwych decyzji przez instytucje państwowe i osoby indywidualne.

Emigracja.

Wielu młodych ludzi po otwarciu rynków pracy w niektórych krajach UE znalazło tam trwałe zatrudnienie. Ma to swoje pozytywne i negatywne skutki. Część z nich zapewne powróci do Polski. Można się spodziewać, że będą bogatsi o kapitał, kontakty i umiejętności. Obecnie, tak jak w wielu innych regionach kraju, na Wybrzeżu zaczyna brakować rąk do pracy.

Zarządzanie

Duża część kadr administracyjnych nie jest wystarczająco kompetentna i sprawna. Wiąże się z tym niska jakość podejmowanych decyzji. Mechanizm tzw. karuzeli personalnej związany z kolejnymi zmianami politycznymi powoduje permanentny brak stabilizacji kadrowej. Zbyt rzadko administracja korzysta ze wsparcia naukowego a i naukowcy często, na skutek braku środków nie prowadzą szeregu istotnych badań. Dotyczy to np. braku bieżącego monitoringu ekosystemu. Do tych bolączek dochodzi zjawisko nazywane tabloidyzacją mediów, rozumiane jako pogoń za sensacyjnymi wiadomościami. Większość dziennikarzy unika przedstawiania złożonych zjawisk dotyczących szeroko rozumianej problematyki morskiej.

UWARUNKOWANIA INSTYTUCJONALNE.

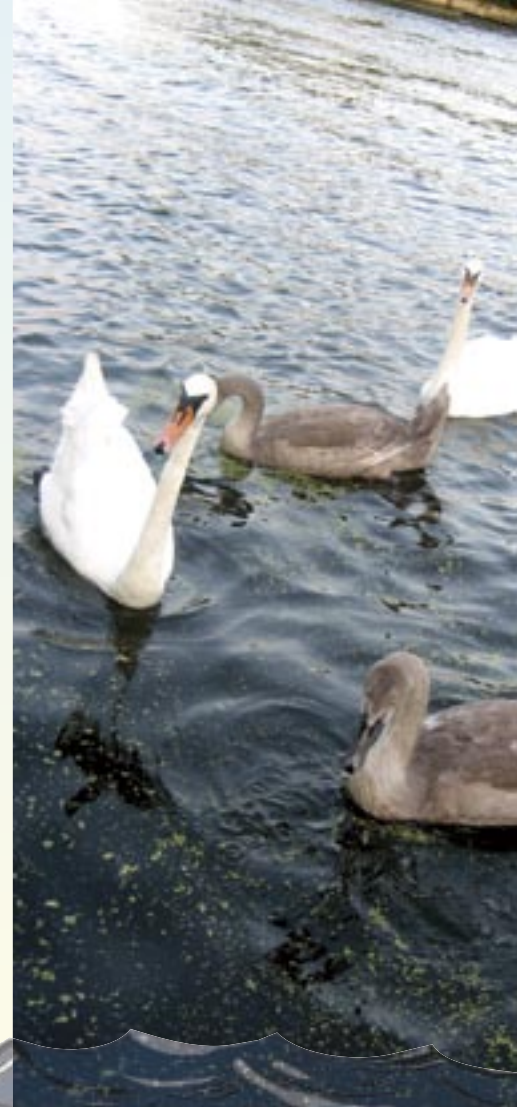
Rozproszenie kompetencji.

W Polsce nie ma odrębnego województwa morskiego, które sprawowałoby rządy na przynależących do nas obszarach morza. Stanowią one dodatkowe 10% powierzchni kraju. Jest to nasza wyłączna strefa ekonomiczna. Obecnie sprawami morza i wybrzeża zajmuje się kilka resortów i kilkadziesiąt instytucji publicznych szczebla niższego. W związku z tym mamy do czynienia z nadmiernym rozproszeniem kompetencji między nimi. Zarządzanie tym obszarem utrudnia też niedoskonałe prawo. Przykładowo, ochrona przyrody pozostaje w gestii wojewody i wojewódzkiego konserwatora przyrody. Dotyczy to obszaru, który kończy się 100m od brzegu. Natomiast w pasie samego wybrzeża i na terenie morza ochroną przyrody powinny zająć się Urzędy Morskie, chociaż nie jest to zapisane w przepisach prawa.

Pozytywne zmiany.

Powstanie Ministerstwa Gospodarki Morskiej budzi nadzieję na bardziej kompleksowe rozwiązywanie specyficznych problemów Bałtyku i terenów nadbałtyckich. Również przeniesienie z ministerstwa rolnictwa kompetencji z zakresu rybołówstwa do nowego ministerstwa powinno przyczynić się do lepszego ogarnięcia spraw morskich.

Sprawne działanie silnych instytucji zależy od osób, które nimi kierują. Bardzo niekorzystny jest brak stabilizacji kadrowej w departamentach

odpowiedzialnych w UE za politykę rybacką kraju.

Organizacje pozarządowe, partnerstwa i współpraca.

Społeczeństwo obywatelskie nie jest jeszcze w Polsce dobrze zorganizowane. Nieliczne organizacje pozarządowe zajmują się problemami Bałtyku. Współpraca między nimi nie jest zadowalająca. Dość słabe i rozproszone są także związki rybackie. Obie te grupy mogłyby lepiej współpracować. Podniosłoby to poziom dyskusji wokół spraw

morskich. Władze miałyby dodatkowy impuls do formułowania postulatów politycznych wewnątrz rządu i na polu organów UE min. w kwestiach ochrony przyrody i wspólnej polityki rybackiej. Zrównoważony rozwój Morza Bałtyckiego jest programem złożonym i wielowątkowym.

W jego realizacji pomogłoby budowanie interdyscyplinarnych grup przedstawicieli różnych interesów. Partnerskie współdziałanie sprawdza się na obszarach wiejskich przy realizacji lokalnych strategii rozwoju w ramach unijnego programu LEADER +.

Bałtyk również potrzebuje partnerskiej współpracy.

ZMIANY KLIMATYCZNE

Naukowcy twierdzą, że naturalny cykl zmian klimatycznych przyspieszony jest przez wpływ gazów cieplarnianych wytwarzanych przez człowieka. Część środowiska naukowego dyskutuje na temat wielkości tego oddziaływania.

Szacuje się, że temperatura na Ziemi może się podnieść od 2 do 5 stopni w ciągu nadchodzących

kilkudziesięciu lat. W różnych regionach globu skala zmian klimatycznych będzie różna. Nad Bałtykiem przewidywane jest przekształcenie klimatu na zbliżony do śródziemnomorskiego.

Skutki zmian klimatycznych dla naszego morza mogą być olbrzymie. Jest bardzo prawdopodobne, że pory letnie będą gorętsze, pojawią się zakwity glonów, nastąpi podniesienie poziomu wód Bałtyku. W miejsce obecnych gatunków i pojawią się nowe. Trudno prognozować, co stanie się z gospodarką, rybołówstwem i turystyką nadbałtycką. Większość krajów wysokorozwiniętych rozwija obecnie

strategie adaptacyjne do zmieniających się warunków klimatycznych. Polska również powinna jak najszybciej podjąć działania prognostyczne i aklimatyzacyjne na tym obszarze.

ANALIZA S.W.O.T. MORZA BAŁTYCKIEGO (WRAZ ZE ZLEWNIĄ)

Słabe strony.

Wyjątkowa w skali globu wrażliwość ekologiczna Bałtyku.

Jakość wód wpływających do Bałtyku

Zanieczyszczenie punktowe i obszarowe przy braku

lub niskiej efektywności oczyszczalni ścieków,

Problem odpadów w morzu, na brzegach i w zlewni.

Słaby stan wiedzy i świadomości o morzu, jego zasobach i zależnościach ekologicznych.

Słabe narodowe tradycje morskie.

Antymorskie dziedzictwo historyczne

(wielowiekowy brak dostępu do morza)

Duża liczba państw (9) o często sprzecznych interesach.

Wspólna polityka rybacka oparta na słabych danych.

Brak wspólnego punktu widzenia i ustaleń w środowisku rybackim (krajowym i państw nadbałtyckich)

Dominacja względów politycznych nad merytorycznymi w postępowaniu władz.

Brak właściwej polityki morskiej.

Nieuwzględnienie spraw morza w gospodarczych,

politycznych i społecznych przedsięwzięciach całości kraju.

Spadające znaczenie gospodarki morskiej.

Słabe prawo – rozproszenie kompetencji, nieprzestrzeganie prawa, brak skutecznej kontroli prawnej.

Słabość administracji.

Brak reklamy ryb bałtyckich.

Brak świadomości dotyczący zagrożenia katastrofami na Bałtyku i nieprzygotowanie na ich wypadek..

Mocne strony.

Szeroki dostęp do morza.

Kadry morskie (marynarze, rybacy, naukowcy)

Tradycje morskie w aglomeracjach nadmorskich.

Unikalność przyrodnicza Bałtyku.

Walory turystyczne i sportowe (wyjątkowe plaże, dzikie morze).

Stosunkowo czyste morze śródlądowe.

Walory zdrowotne miejscowości nadmorskich.

Wysoka jakość ryb i produktów morskich

Wyjątkowy smak bałtyckich ryb

dwuśrodowiskowych słodko- i słonowodnych.

Wysoka cena terenów nadmorskich.

Infrastruktura miejscowości nadmorskich.

Wielowiekowa tradycja kaszubska.

Szanse.

Integracja z powstającą polityką morską Unii Europejskiej.

Wysoka produktywność morza.

Podnoszenie się poziomu wiedzy i świadomości społeczeństwa.

Wzrost wiedzy i świadomości dziennikarzy.

Rzetelny przekaz informacji przez media.

Nowoczesne technologie.

Racjonalne korzystanie z zasobów morza.

Odtworzenie zasobów ryb.

Odtworzenie rybołówstwa przybrzeżnego.

Wypromowanie bałtyckich ryb.

Wzrost konsumpcji ryb.

Racjonalny rozwój turystyki i wędkarstwa.

Wzrost turystyki przyjaznej środowisku odpowiadającej warunkom przyrodniczym.

Poprawa ochrony środowiska .

Odpowiednie regulacje.

Współpraca różnych grup na rzecz eksploatacji morza w zrównoważony sposób nie zagrażający przyrodzie.

Fundusze (krajowe, europejskie i norweskie).

Promocja kultury, tradycji i rzemiosła regionalnego.

Zagrożenia.

Agresywne w stosunku do przyrody, niekontrolowane formy turystyki .

Fizyczne niszczenie siedlisk.

Niszczenie strefy przybrzeżnej.

Betonowanie brzegów – zabudowa dla potrzeb turystyki.

Eutrofizacja wód Bałtyku.

Zanieczyszczenie morza odpadami i śmieciami (foliowymi, papierowymi i innymi).

Inwestycje hydrotechniczne w morzu i na jego brzegach.

Zagrażający zasobom żywym przebieg rurociągów w dnie morskim.

Brak konsensusu między eksploatatorami a „ochraniarzami”.

Brak zintegrowanego systemu zarządzania.
Depozyty i pozostałości militarne w morzu.
Złe praktyki rybackie.
Nieuwzględnienie specyfiki Bałtyku w morskiej polityce Unii Europejskiej.
Brak nakładów na nauki morskie.
Nadmierna eksploatacja morza.
Inwazja gatunków obcych.
Wysokie prawdopodobieństwo katastrofy – rosnący ruch towarowy .
Zagrożenie ze strony transportu powietrznego .
Nadmierne, niekontrolowane połowy przemysłowe.
Połowy w 12-milowej strefie – krajowe połowy paszowe.
Tabloidyżacja mediów, brak rzetelnych danych i informacji.

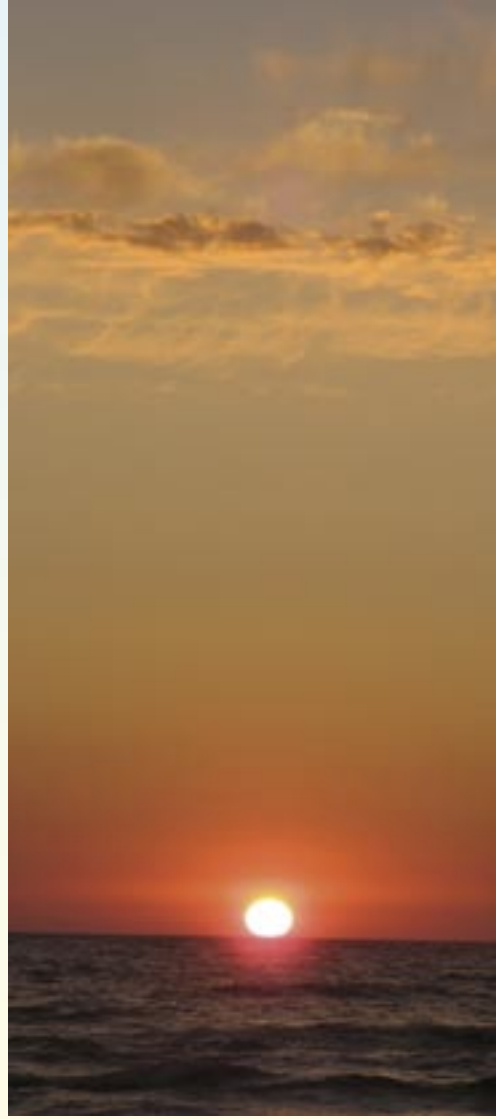
WIZJA BAŁTYKU ZA 20 LAT.

„Chciałbym za 20 lat wejść po kolana do Bałtyku i widzieć dookoła różne gatunki ryb.”

(prof. Krzysztof Skóra)

Stan morza:

- zabezpieczenia przed zanieczyszczeniami w zlewni i na morzu
-dobry stan środowiska przyrodniczego (naturalna kompletność i różnorodność siedlisk i składu gatunków, stabilność ekosystemów) -

wysoka produktywność ryb użytkowych
gospodarczo

- racjonalny, zrównoważony sposób eksploatacji zasobów
- spójna morska polityka w zlewni morza i na morzu
- silniejsze włącznie Rosji w gospodarkę i współpracę na morzu
- zrównoważona gospodarka w strefie brzegowej
- uporządkowanie gospodarki przestrzennej terenów nadmorskich
- estetyzacja krajobrazu (w tym wycofanie punktów gastronomicznych, reklam i banerów z plaży)
- żywe lokalne tradycje kulturowe (kaszubskie i inne)
- świadomość mieszkańców krajów nadbałtyckich

wspólnej odpowiedzialności za Morze Bałtyckie

- ścisła współpraca decydentów i mieszkańców dla wspólnego dobra
- zunifikowane prawo morskie

CELE GŁÓWNE „PLANU DLA BAŁTYKU”

Doprowadzenie do dobrego, stabilnego stanu ekosystemu morza poprzez zrównoważoną gospodarkę.
Zadbanie o zdrowie i jakość życia obecnych mieszkańców wybrzeża i przyszłych pokoleń.

CELE SZCZEGÓŁOWE „PLANU DLA BAŁTYKU”

Gospodarcze

Wzmocnienie ekonomiczne sektora gospodarki morskiej.

Tworzenie skutecznej zewnętrznej i wewnętrznej polityki morskiej RP opartej o badania i ocenę zasobów.

Wzbudzenie zainteresowania mediów problemami Morza Bałtyckiego – nagłaśnianie imprez organizowanych nad morzem (między innymi dni morza).

Ograniczenie połowów paszowych.

Racjonalne i odpowiedzialne wykorzystanie zasobów morza.

Spółeczno-edukacyjne.

Podniesienie stanu wiedzy i świadomości na temat Morza Bałtyckiego (także wśród „ludzi morza”).

Uzupełnienie wiedzy naukowej o zasobach morza i zależnościach ekologicznych.

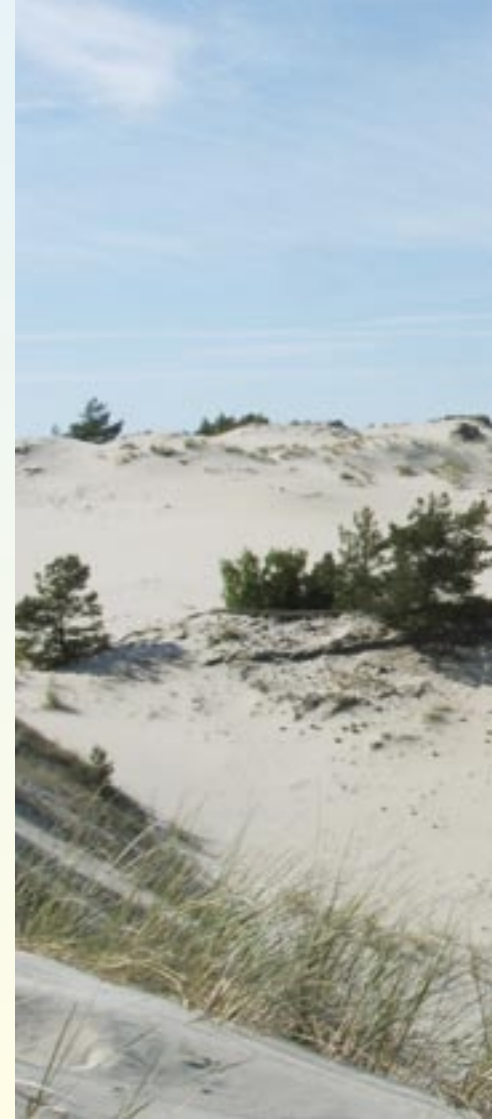
Kształtowanie nowych morskich tradycji

Lepsza współpraca instytucji państwowych i grup interesów działających na rzecz Bałtyku.

Wzmocnienie współpracy organizacji rybackich.

Tworzenie prawa opartego na wiedzy.

Kreowanie pozytywnego wizerunku morza i terenów nadmorskich poprzez kampanie informacyjne, spoty telewizyjne i radiowe.

Ekologiczne.

Obniżenie ilości substancji biogenych i szkodliwych (np. związków organicznych, metali ciężkich) wprowadzanych do morza.

Minimalizacja ilości odpadów w morzu i na wybrzeżu.

Tworzenie pro-przyrodniczego lobby wśród eksploratorów morza (na rzecz utrzymania trwałości eksploatowanych zasobów).

Promocja i reklama walorów przyrodniczych Bałtyku i ryb bałtyckich.

DZIAŁANIA ODPOWIADAJĄCE CELOM SZCZEGÓŁOWYM

Gospodarcze:

▶ Subsydia wyrównawcze.

Promocja odpowiedzialnego rybołówstwa także poprzez subsydia.

Subsydia na zmianę technologii na pro-przyrodniczą.

Senioralne rybołówstwo – wsparcie ekonomiczne rodzin, zachowanie tradycji, utrzymanie aktywności doświadczonych rybaków w wieku emerytalnym.

▶ Uwrażliwienie polityków na problemy morza. Zaangażowanie instytucji wszystkich szczebli: Sejmu, Senatu, rządu, Parlamentu Europejskiego, urzędów marszałkowskich i samorządów wojewódzkich.

▶ Zobowiązanie władz do wzmocnienia kontroli i ujawnienia

rzeczywistych ilości połowów bałtyckich.

- ▶ Zacieśnienie współpracy między organizacjami rybaków bałtyckich, organizacjami pozarządowymi (m.in. zrzeszonymi w Coalition Clean Baltic) i naukowcami krajów nadbałtyckich.
- ▶ Udział ekspertów od spraw morza w systemie demokratycznych wyborów oraz ich uczestnictwo w procesach decyzyjnych.
- ▶ Ustabilizowanie kadr i utworzenie jednej jednostki centralnej do spraw morskich.
- ▶ Rozpowszechnienie programów rolno-środowiskowych i dobrych praktyk rolniczych w całej zlewni Bałtyku.
- ▶ Aktywizacja działalności sztabu kryzysowego rybołówstwa - organizacji związków rybackich. ▶
- ▶ Promocja Morza Bałtyckiego:

Dni Bałtyku ▶

- Przeprowadzenie cyklu audycji radiowych (np. Eko-radio, PR1) na temat Bałtyku.
- Podniesienie rangi Dni Morza w Polsce.
- Wydanie książki na temat tradycji kuchni lokalnej opartej na bałtyckich rybach i tradycji kaszubskiej.

— *Internet – tworzenie i rozbudowa portali bałtyckich.* —
Kampanie reklamowe (gadżety, nagłośnienie przez radio i telewizję haseł:

— *Akcja ”Bałtyk zaczyna się w Twojej łazience”, „Codzienne odkręcając kran –łączysz się z Bałtykiem”)* — *Otwieranie sezonu połowowego na każdy gatunek*

12 III - węgorz,

15IX – dorsz,

15 IX troć + łosoś,

1-3 maja – śledź = szprot,

Lato – płaskie

— *Dzień Morświna*

— *Urodziny fokiŚwięto ryby Bałtyckiej w Słupsku*

— *Menu w restauracjach z informacjami o morzu i rybach ▶*

Wprowadzenie obserwatorów na statkach przemysłowych

- ▶ Ograniczenie wielkości statków połowowych na Bałtyku do 33m i 6000 KW
- ▶ Program dobrowolnej likwidacji kutrów powyżej 33m

Społeczno-edukacyjne:

- ▶ Zaprogramowanie potrzebnych badań naukowych i znalezienie na nie środków finansowych
- ▶ Wzrost świadomości wpływu na morskie środowisko:

Bałtyk jest częścią przyrody

Bałtyk zaczyna się u źródeł rzek

- ▶ Programy szkolne wzbogacone o informacje o morzu – zacząć od lądu
- ▶ Mocniejsza praca z dziećmi i młodzieżą (*błękitne szkoły, pisma dziecięce, literatura, filmy: „Foczka”, „Reksio rozbitek”*)
- ▶ SeminaRIA i warsztaty dla dziennikarzy ▶
- ▶ Specjalistyczne ośrodki edukacyjne
- ▶ Akcje edukacyjne społeczeństwa (między innymi Sprzątanie Świata)
- ▶ Wydanie map RP z granicą obejmującą morze terytorialne (województwo morskie)
- ▶ Rozwój reklam społecznych
- ▶ Zmiana praw odnoszących się do morza
Prawo umożliwiające podtrzymanie żywej tradycji rybackiej przez seniorów

*Dostosowanie prawa do potrzeb regionalnych
(elastyczność)*

Kodeksy organizacji i rybackie sądy

koleżeńskie Sprawiedliwe, równe prawo

Poprawa jakości prawa i administracji

Służebna rola wobec obywateli

*Uzupełnienie prawa rybackiego o elementy
przyrodniczej ochrony*

*Wprowadzenie mechanizmów skutecznej
kontroli przestrzegania prawa*

▶ Całkowity zakaz połowów pelagicznych dorsza
w czasie tarła (kwiecień, maj)

▶ Zakaz połowów paszowych w strefie wód
terytorialnych (12 mil)

*Zaakceptowano na spotkaniu Partnerstwa dla
Bałtyku w dniu 19 września 2007r. w Gdyni*

Ekologiczne

- ▶ Wprowadzenie i egzekucja dobrego prawa o odpadach
- ▶ Organizacja systemu odbioru i utylizacji odpadów
- ▶ Eliminacja substancji szkodliwych u źródeł
- ▶ Program budowy oczyszczalni ścieków
- ▶ Utrzymanie i odtwarzanie terenów podmokłych
- ▶ Spowodowanie decyzji ministerstwa rolnictwa o regularnych kontrolach połowów w strefie wód terytorialnych i międzynarodowych

▶

